

บทที่ 2 การวิเคราะห์งบการเงิน

(Financial Statement Analysis)

ลักษณะ ชนิด รูปแบบของงบการเงิน

- สืบค้นจากผู้บริหาร หมายถึงข้อความที่ผู้บริหารอธิบายถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของกิจการรวมถึงแผนธุรกิจที่กิจการวางแผนไว้
- ฐานะทางการเงินของกิจการ แสดงถึงรายงานทางการเงินพื้นฐาน 4 ด้านคือ งบดุล (Balance Sheet), งบกำไรขาดทุน (Income Statement), งบกำไรสะสม (Statement of Retained Earnings), และงบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows)

งบดุล (Balance Sheet)

- งบดุลของบริษัท แม็กซ์ จำกัด ที่แสดงฐานะการเงินของกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงในระหว่างปี ดังตารางที่ 2.1

งบกำไรขาดทุน (Income Statement)

- งบกำไรขาดทุนของบริษัท แม็กซ์ จำกัด ที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25XX ซึ่งปกติกิจการมักจะจัดทำงบกำไรขาดทุนประจำเดือน และประจำไตรมาส เพื่อสรุปผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาเพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ ดังตารางที่ 2.2

งบกำไรสะสม (Retained Earnings)

- งบกำไรสะสมของบริษัท แม็กซ์ จำกัด ที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25XX ซึ่งกิจการจะนำกำไรสะสมของปีที่แล้ว มารวมกับกำไรสุทธิของงวดปัจจุบัน แล้วหักด้วยเงินปันผลจ่ายให้กับผู้ถือหุ้นสามัญ จะได้กำไรสะสมของปีปัจจุบันดังตารางที่ 2.3

กระแสเงินสดสุทธิ (Net Cash Flow)

กระแสเงินสดสุทธิ = กำไรสุทธิ - รายได้ที่ไม่ใช่เงินสด + ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่เงินสด

จากตารางที่ 2.2 สามารถคำนวณกระแสเงินสดสุทธิได้ดังนี้

$$\text{กระแสเงินสดสุทธิ} = 665,300 + 500,000 = 1,165,300 \text{ บาท}$$

งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows)

- กิจกรรมดำเนินงาน (Operating Activities) จะเกี่ยวข้องกับกำไรขาดทุนสุทธิ ค่าเสื่อมราคา การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน เงินลงทุนระยะสั้น และเงินกู้ยืมระยะสั้น
- กิจกรรมลงทุน (Investing Activities) จะเกี่ยวข้องกับการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร
- กิจกรรมการเงิน (Financing Activities) จะเกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินปันผล การกู้เงิน การชำระเงินกู้ทั้งระยะสั้นและระยะยาว

การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

- **การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Common Size Analysis)** เป็นการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างปี หรือระหว่างกิจการในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยนำทุกรายการในงบกำไรขาดทุน หาดด้วยยอดขาย และทุกรายการในงบดุล หาดด้วยสินทรัพย์ทั้งหมด ทำให้ทุกๆ รายการแสดงอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ และนำเปอร์เซ็นต์นี้ไปใช้ในการเปรียบเทียบกับกิจการอื่นๆ ได้

การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Common Size Analysis)

	<u>25XX</u>	%	<u>ปีที่แล้ว</u>	%
ยอดขาย (สุทธิ)	15,000,000	100.0	14,250,000	100.0
ต้นทุนขาย (ไม่รวม ค่าเสื่อมราคา)	13,081,000	87.2	12,485,000	87.6
ค่าเสื่อมราคา	500,000	3.3	450,000	3.2
กำไรก่อนดอกเบี้ย และภาษี	1,419,000	9.5	1,315,000	9.2

การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง (Common Size Analysis)

	<u>25XX</u>	%	ปีที่แล้ว	%
เงินสด	50,000	0.5	75,000	0.5
เงินลงทุนระยะสั้น	-	0.0	325,000	3.9
ลูกหนี้การค้า	1,875,000	18.8	1,575,000	18.8
สินค้าคงเหลือ	3,075,000	30.8	2,075,000	24.7
สินทรัพย์หมุนเวียน รวม	5,000,000	50.0	4,050,000	48.2
ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์สุทธิ	5,000,000	50.0	4,350,000	51.8
สินทรัพย์รวม	10,000,000	100.0	8,400,000	100.0

การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

- **การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง (Percentage Change Analysis)** เป็นการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างปีปัจจุบันกับปีที่แล้ว ว่ามีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่เป็นเปอร์เซ็นต์เพิ่มขึ้นหรือลดลง จากปีที่ผ่านมาแค่ไหน โดยนำรายการของปีปัจจุบันแต่ละรายการทั้งในงบดุลและงบกำไรขาดทุน มาลบด้วยรายการของปีที่แล้ว ผลลัพธ์ที่ได้จะแสดงจำนวนเงินที่เปลี่ยนแปลงไป แล้วหารด้วยรายการของปีที่แล้ว

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง (Percentage Change Analysis)

อัตราการเปลี่ยนแปลงยอดขาย (%)

$$= (15,000,000 - 14,250,000) / 14,250,000$$

$$= 750,000 / 14,250,000$$

$$= 5.3\%$$

อัตราการเปลี่ยนแปลงกำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี (%)

$$= (1,419,000 - 1,315,000) / 1,315,000$$

$$= 104,000 / 1,315,000$$

$$= 7.9\%$$

การวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis)

- อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)
- อัตราส่วนการบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Ratios)
- อัตราส่วนการบริหารหนี้สิน (Debt Management Ratios)
- อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)
- อัตราส่วนมูลค่าทางการตลาด (Market Value Ratios)

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (เท่า)

= สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน

= 5,000,000 / 1,550,000

= 3.2 เท่า

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนอย่างรวดเร็ว (Acid Test Ratio)

อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนอย่างรวดเร็ว (เท่า)

= (สินทรัพย์หมุนเวียน - สินค้าคงเหลือ) / หนี้สินหมุนเวียน

= (5,000,000 - 3,075,000) / 1,550,000

= 1.2 เท่า

อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio)

อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ (วัน)

= ยอดขาย / สินค้าคงเหลือ

= 15,000,000 / 3,075,000

= 4.9 ครั้ง

หรือ

= 365 / 4.9

= 74.5 วัน

อัตราการหมุนของลูกหนี้การค้า (Days Sales Outstanding)

$$\begin{aligned} & \text{อัตราการหมุนของลูกหนี้การค้า(วัน)} \\ & = (\text{ลูกหนี้การค้า} \times 365) / \text{ยอดขายเชื่อ} \\ & = 1,875,000 / 15,000,000 \\ & = 45.6 \text{ วัน} \end{aligned}$$

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed Assets Turnover Ratio)

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (เท่า)

= ยอดขาย / สินทรัพย์ถาวร

= 15,000,000 / 5,000,000

= 3 เท่า

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ทั้งหมด (Total Assets Turnover Ratio)

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ทั้งหมด (เท่า)

= ยอดขาย / สินทรัพย์ทั้งหมด

= 15,000,000 / 10,000,000

= 1.5 เท่า

อัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio)

อัตราหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (%)

= หนี้สินรวม / สินทรัพย์รวม

= 5,320,000 / 10,000,000

= 53.2 %

ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (Times-Interest-Earned)

ความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)

= กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี / ดอกเบี้ยจ่าย

= 1,419,000 / 440,000

= 3.2 เท่า

อัตราส่วนกำไร (Profit Margin)

อัตราส่วนกำไร (%)

= กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา / ยอดขาย

= 1,919,000 / 15,000,000

= 12.8 %

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA)

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (%)

= กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคา / สินทรัพย์รวม

= 1,919,000 / 10,000,000

= 19.2 %

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)

= กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี / ส่วนของผู้ถือหุ้น

= 1,919,000 / 4,480,000

= 42.8 %

อัตราส่วนมูลค่าหุ้นทางบัญชี (Book Ratio)

อัตราส่วนมูลค่าหุ้นทางบัญชี (บาทต่อหุ้น)

= ส่วนของผู้ถือหุ้น / จำนวนหุ้น

= 4,480,000 / 100,000

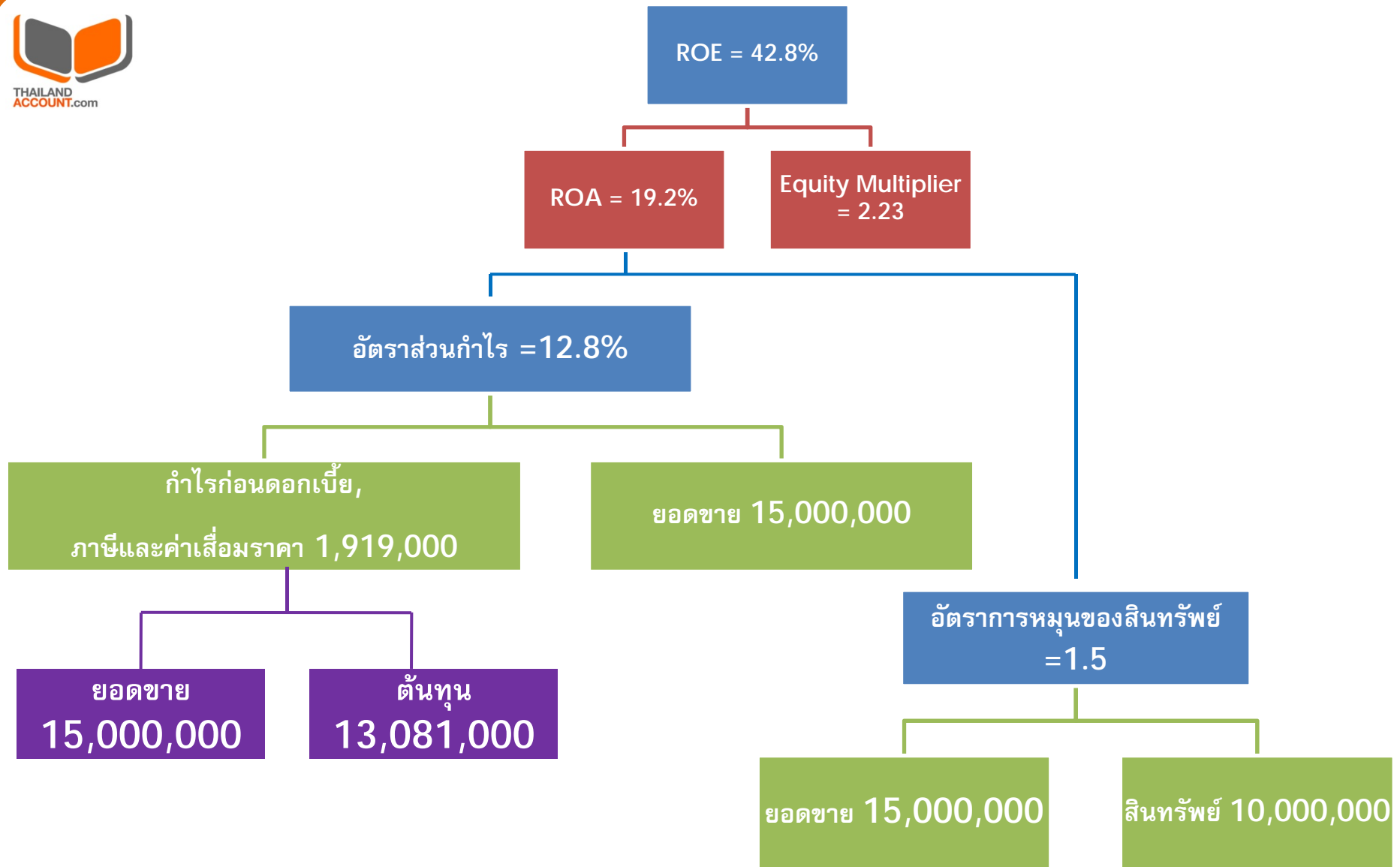
= 44.8 บาทต่อหุ้น

สมการดูปองท์ (The Du Pont Equation)

- สมการดูปองท์ เป็นวิธีการหาอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) อีกวิธีหนึ่ง que แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (Return on Total Assets : ROA) กับ Equity Multiplier

สมการดูปองท์ (The Du Pont Equation)

การเปรียบเทียบอัตราส่วนของกิจการกับกิจการอื่น

- อัตราส่วนทางการเงินนอกจากจะนำมาใช้เพื่อช่วยประเมินผลงบการเงินของกิจการแล้ว ยังนำมาใช้ในการเปรียบเทียบอัตราส่วนระหว่างกิจการที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันด้วยเพื่อให้ทราบว่า อัตราส่วนของกิจการมีค่ามากกว่าหรือน้อยกว่ากิจการอื่นๆ ที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน จะได้นำไปเป็นมาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบ (Benchmark) ในการปรับปรุงอัตราส่วนของกิจการให้อยู่ในกลุ่มของอุตสาหกรรม

ข้อจำกัดในการใช้อัตราส่วนทางการเงิน

- ต้องเข้าใจว่ากิจการที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของการลงทุนในเครื่องจักร รูปแบบการผลิต การบริหารงาน นโยบายการลงทุน ดังนั้นการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกิจการกับกิจการอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันอาจจะเกิดความผิดพลาดได้
- ในงบการเงินทั้งงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด นั้นยังไม่ได้คำนึงถึงอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งจะทำให้ตัวเลขในงบการเงินเปลี่ยนแปลงไป
- ในงบการเงินยังไม่ได้คำนึงถึงตัวแปรตามฤดูกาล ดังนั้นหากเป็นกิจการที่มีผลการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาลแล้วจะทำให้การคำนวณผิดพลาดได้
- กิจการบางกิจการมักจะสร้างงบการเงินให้ดูดีด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กิจการ เช่น หากเป็นกองทุนรวม ก็มักซื้อหุ้นในช่วงปลายงวดที่จะปิดบัญชี เพื่อสร้างราคาหุ้นในพอร์ตให้มีมูลค่าสูง ส่งผลให้มูลค่าสุทธิต่อหน่วยสูงขึ้น วิธีการนี้เรียกว่า “Window Dressing”
- แต่ละกิจการอาจใช้นโยบายบัญชีแตกต่างกัน ส่งผลให้อัตราส่วนบางตัวไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้

Q & A

บทที่ 2 การวิเคราะห์งบการเงิน

(Financial Statement Analysis)